

ՄԷՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

جموعه اخبار

اداره خانه می بك اوغلسنده جاده كيرده نومرو 75

MEDJMOUA-I-AHBAIR
JOURNAL QUOTIDIEN

Bureau : 65 Grand Rue de Pera

Իտալիայի և Գաղութների մասին լուրերի և քաղաքականության մասին

Ավելի քան 120. — 6 անգամ 60. —
Ավելի քան 100 անգամ 30. — Շեփար
բաժնետեր 80 անգամ 100.

Տեղի խոսքերը իրականում իշխող անհատ
բաժնետեր 80 անգամ 100.

Հասցե՝ Թուրքիայի մեծ փողոցի վրա 65-րդ տան
հարկի և քաղաքականության մասին

ՍՈՒՐԱՆԷ 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲՈՂՈՔՆԵՐՈՒ ԱՌԹԻՒՆ

Խաչատուր - այս է ի բազմադարյան
ազգային ու քաղաքական շարժումը։ Սակայն չեն
նաեւ այնպիսի որ բազմազան ու
գովելի միջոցներով կը շարունակեցը-
նել զիս և ըստ հետեւորդի սպանա-
նել կարծեաց ազատութիւնն։ Ի մեզ
կայ իսկ և գաղտնի պայքար մը, և
սակայն ազգ. մ'այն ատեն միշտ ըն-
դունակ է և յառաջագիծ մէտ
երբ որ ինքնահաւան չէ և գիտէ գը-
նահատել քննադատութեան կարե-
ւորութիւնն որ ի վեր կը հանէ հասա-
րակութեան և կամ անհատական ան-
ձի մը տկարացոյն և վատու յոռի թե-
րութիւնները։ Փարոս մի է, որ կ'ա-
ռաջնորդէ և կը լուսաւորէ, որպէս զի
չմոլորենք և մոլորելով գէշ չգոր-
ծենք։ Այն հասարակութիւնը աւելի
յառաջադէմ են, յորս բազմաթիւ են
հրապարակագիրք և քննադատը։
Քաղաքակիրթ եւրոպայի մէջ քննա-
դատութիւնն երկնային պարագեւ
համարուած է, վասն զի միայն իւր
շնորհիւն է որ կը յառաջադիմեն
արուեստը և արուեստաւորը։ Բնա-
կանապէս եթէ այսպէս ի պատուի
է քննադատութիւնն ըստ այնմ ալ
տրուած է ազատութիւն կարծեաց,
որով իւրաքանչիւր հրապարակա-
գիրք առանց մտածելու թէ իւր
գրութեան եղանակը անհանդիմ
պիտոր ըլլան ոմանց, կը գրէ և կը
քննադատէ զայն, զոր կը տեսնէ։
Ըստ այսմ քննադատ մ'որով հետեւ
անգուստ ի վերուստ սահմանեալ է
ժողովրդեան արտին խօսելու և մը-
տաց ներգործելու, պարտական է
առանց պաճուածանաց և աւելորդ
բանից, պարտու պատշաճ եղանա-
կաւ ժողովրդեան ըսել ինչ որ պի-
տոր ըսէ։ Ընդհանրապէս ստու-
գուած ճշմարտութիւն մի է որ այն
ազգերն, առ որս քննադատու-
թիւնն ի պատուի չէ, ամենէն յե-
տամնաց ազգերն են, վասն զի ո՞
պիտի ըսէ դերասանին թէ անբնա-
կան են իւր ձեւեր, արհեստաւոր-
ին՝ թէ անտեղեակ է արուեստին
նրբութեան, վարիչ մարմնոց՝ թէ
անհոգ են, ծրագրաց հեղինակաց՝
թէ անգործադրելի են իրենց գա-
ղափարք, և այլն, և այլն։

Անշուշտ այս սկզբունքս չունին
այն անձինք որ չեն ուղեր ընթեռ-
նուլ քննադատական յօդուածներ,
որոնց համար՝ ամենայն անկեղծ
գրութիւն ազգատեաց հոգւոյնչա-

նակ է։ Խաչատուր՝ կը գրեն մեր այդ-
ինքնակոչ յօդուածագիրք։ Երե-
կուան անսիրտն ու ճակին ինչպէս
կը յանդգնի գրել մեզի դէմ, զմեզ
առակ նշաւակի ընել, քննադատել
մեր պատրիարքարանը, դպրոցները,
հրապարակական գործերն, և այլն։
Ո՞վ է ինքը և կամ ո՞վ հրաման է չը-
նորհած իրեն։ Եւ դեռ կը հանդու-
ժենք զինքն, դեռ կը ներենք որ
գրէ, դեռ թոյլ կուտանք որ ապրի
և մեր հանդիսից մէջ երեւնայ հենդ-
նական քիմիծաղ դիմաք, քննող և
կշռող ակամքք, և այլն։ Ի խաչ հան-
դաւ - Այո՛, իրաւունք ունին մեր
այսպէս տրամաբանող բարեկամք։
Ո՞վ ենք մենք որ կը յանդգնինք
գրել։ Մեր հասարակութիւնն դեռ
ընտելացած չէ դժուարամարս ճշ-
մարտութիւններ լսել և տեսնել
որ մինչեւ ցայսօր իրեն լաւ համա-
րած և կարծած գրութիւնները
հետզհետէ պէտք են փոխուիլ ի
լաւ անդր։ Այնչափ գոված, այն-
չափ փայտած են զինքն վարձկան
գրիչներ, որ ստորնացուցած են զին-
քն և թթաքցուցած՝ իւր սուրբ և
աշխիւ զգացմունքը։ Բնականապէս
այս այսպէս ըլլալուն, մենք չենք
զարմանար երբ որ կը լսենք ոմանց
տրամաբանութիւնն ու անիրաւ պա-
հանջմունքը։ Ձկարծեն մեր այդ բա-
րեկամներն որ մեր նպատակը ստոր-
նացունել և անպատուել է հասա-
րակութիւնն յաշս օտարաց։ Շատ
և շատ կը սխալին այսպիսի գաղա-
փարաց ծառայողները, վասն զի օ-
տարք առաւել ևս կը համակրին
քննադատութեան, որուն օգուտ-
ներն ալ արդէն տեսած և փայլած
են։ Օտարք եթէ երբեք կարդան
մեր յօդուածներն՝ ո՞չ միայն թիւր
գաղափար չեն ունենար մեր վրայ,
ո՞չ միայն չեն արհամարհեր զմեզ,
այլ և կը շինուին և լուսաւորին հա-
մարում կը տածեն։

Առաւել հեշտին է մեր պակասու-
թիւններն մերոնցմէ լսել քան օ-
տարներէն, որոնց գրիչք և դիտո-
ղութիւնք միշտ խիստ և կծու քն-
նադատական են։ Ինչ են մեր գը-
րած յօդուածներն զորոնք կամաւ
համառօտ ուսումնասիրած և գրած
ենք։ Կան արդեօք այնպիսի դիտո-
ղութիւններ, որ անճիշտ, սուտ,
չափազանց և զրպարտիչ ըլլան։ Եւ
բայց չկայ թէ ոչ։ Բայց կ'ընայ
մէկն առաւելել թէ նկատելով ժա-
մանակին պահանջումները, հասա-
րակութեան տնտեսական ո՞չ գո-
հացուցիչ վիճակն, աւելին պահան-
ջել աւելորդ է։ Միշտ կատարելա-

գոյնին բազմալ և առ այն հասնիլ
և ըստ այնմ ալ շանքեր ընել, յա-
ռադարձութեան յարտարար նշա-
նակք են։ Շատ անգամ մարդ մ'որ
կը սնանկանայ իւր գործերը կարգա-
դրել չգիտնալէն է։ մենք ևս եթէ
օր մը սնանկանանք և յետագի-
մենք, զմեզ կարգադրել չգիտնալէս
պիտ'որ ըլլայ։

Անցեալով խրատուիլ, ներկայիւս
ըստ կարելոյն իմաստութեամբ գոր-
ծել, և ապագան յանկ և միշտ ա-
ռաջի աչաց և կէտն պատակի ունե-
նալ, էական պայմաններն են յա-
ռադարձութեան։ Վհատել չենք
վհատեր երբ որ կը լսենք այսպիսի
եաց կարծիքն ալ կը ցաւինք։ Ստու-
գիւր ցաւալի ալ է վասն զի կուրու-
թենէ յառաջ կուգայ, հիւանդու-
թիւն մ'որուն բուժումն ժամանակի
կարօտ է։ Եթէ այսօր հասարակու-
թիւնն ցուրտ և անտարբեր է ազ-
գային գործոց, պատճառն մենք
ենք։ Ունենանք ազգային օրհան մի,
ունենանք գրիչներ, կարգացունին
յաճախ քննադատական խմբագրա-
կաններ, հրատարակուին գաւառա-
կան թղթակցութիւնք, և այլն, այն
ատեն կը տեսնենք թէ ինչպէս տաք
կը պահուին սիրտերն։ Ո՛չ, որչափ
ալ խիստ և դժուարամարս ըլլան
յայտնուած գաղափարք և տեսու-
թիւնք, չերկնչիք քննադատութենէ,
որ հաւասարապէս թէ՛ կը խաւա-
զանէ և թէ՛ կը շոյէ։ Կրնան ապահով
ըլլալ մեր այդ պարոններն որ մեր
գրութեանց պատճառաւ հասարա-
կութիւնն պիտի չցրտանայ (առար-
կութիւն կ'ըլլար մեզ որ տղաք կար-
դաւով մեր թաղական դպրոցաց
վրայ գրած յօդուածները դըպ-
րոցներէն կ'ըլլեն և կ'երթան ֆրէր-
ներուն...)։ Այլ ինչպէս կը յու-
սանք՝ առաւել ևս պիտի կենդա-
նանայ, պիտի տաքնայ և տրամա-
դրի յառաջագիծելու։ Պարծեալ
մեր գրելովը չէ որ հասարակու-
թիւնն պիտի ստորնանայ և անպա-
տուի յաշս օտարաց։ մենք զմեզ
չստորնացունենք և մենք զմեզ չան-
պատուենք։ Եթէ մեր յօդուածք
հասնին իրենց նպատակին և զարկ
մը տան ընդհանրութեան, պիտի
ստացած համարինք մեր վարձքը,
հասած՝ մեր առաջադրեալ գաղա-
փարին որուն ի սրտէ բաղձացող ենք։
«Որ ունիցի ականջս լսելոյ լուիցէ»

ՅԱՆԱ. Յ. ԱԼԵՔ

Բերա, ի 19 Նոյեմբերի 91

ԽԱՐԻՃԻՆԷ

ԱԼՄԱՆԻՈՒ

Բէյութակ մէջ իրենտէ մալիէն նաղը-
րը Մ. ալ Մալան, 1890-91 տէնէսի
պիւտոնէսինտէ 3 միլեօնուգ պիւր ֆազ-
լա կէօրիւտիւնիւնէ, վէ 1892 տէնէ-
սինտէ մուհէտաթը ճէտիտէի թիւճ-
ճարիւնէտէն նաչի ինքաճաթըն թէգա-
եիւտիւ մէմուլ պուլուստուղուսու պէ-
եան վէ վէգնէլէրտէ շիմոիլիք միգտարը
քեաթի մէպլալ մէվճուտ օլտուղուսուան
կէլէճէք պիւր գաշ այ դարթընտա պի
իսթիլքաղը ճէտիտ ագտընտ լիւղուս
կէօրիւտիւնէնէնէն, վէ Ալմանիւնըն տա-
հա միւֆիտ շէրաթիլէ պիւր իսթիլքաղ
ագտ իտէպիլէնէնէն պէեան իլլէմիւ
տիւր։

Պատէհու Մ. Բէյութ, մէսարիֆաթը ապ-
քէրիլէնէն թասարուֆաթը քիւլիկէն
իճրաթը վէ պուլտայ րուստուսուսու
թէնիլի կազգընտա պիւր թէքիլի տէր-
միւտն իլլէմիւ, վէ միւթէպըպէն փէ-
նէրալ Գաթիլի տալի պիւր նութը ի-
րատ իտէքէ, մէսաի վէ խըտէմաթը վա-
գըսը իմքէրաթիւ հազընթէրի ճանի-
պիւտէն մագհարը թագտիւր օլտուգճա,
մագհարը թէքը իտէմէնէնէնէն իլլիւ
կիլէտիլքաթէն սոնրա իտարիլի քոլիլքա-
տան պահս իտէքէ, Եիմքէրաթիւ հազ-
րէթիլիլին նարաթա սէյեսհաթիլքաթը
տա, միւլարիլէյ հազընթէրիլլէ պիւր-
լիքտէ պուլուստուսու, վէ պու սէյեսհա-
թըն քէք զիւտէն հիւսնի թէնէսիւ հա-
սըլ կիլէտիլիլէնէնէնէնէն կիլէտիւ, Բէ-
վապըթ վէ մուհապէթ վէ խըտէմըգ
իլլէ մէրպութ օլտա հիւլքաթալար հա-
զարաթընը միւլնասէպաթը նիհաթէթ
տէրէնէնէն միւլքէմիլ իտիւ։

Պու միւլաթըն տէկէր, թարաթը
տալի մէմուս կիլէտիլիլին պիւլմէմիւ օլ-
տա իտիւ, սէյեսհաթէնէն իտիւ, Գրօն-
թատ միւլաթընտան տուսը հասըլ
օլտա էնտիլէնէնէն մահէլ Եօք տուր։

Ձար հազընթէրիլին միւլնասէպաթիլէ-
յի սուլհուսէնէնէնէն միւլնասէլլէմ օլտու-
գու կիլի, էլէնէմ հէր պիւր հիւլքաթ-
թիւն մուհարէպէ վուգուիլէ վիսիլ վէր-
մէքտէն իճթիլնապ իթտիլի մուհաթ-
գաթ տըր։

Պիւ հիւլքաթիլէ գուլլիլի պուլու-
սուսա, թէհիլքէնէնէնէնէն օլտալիլէնէն
ահպիլ տահա զիւտէն սուհուլէթիլէ
պէր թարաթ իտէպիլիւ։ Պու ճիւլէթիլէ
դարպ ճիւլէթիլնտէ պուլուստու գօօլու-
լարըն հայիլի գուլլիլէ պուլուստուսու
չայեսըն մէմուս կիլէթ տիւ։

Բուսիա տէվիլէթի Գրանսանըն գուլ-
վէթիլի թագտիւր իթմէմիւ օլտա իտիւ,
Գրօնթատ միւլաթըն վուգու պուլ-
մաթ իտիւ։

Հալպու քի շիմոի ահպալ տահա զի-
եատէ թէպիլին իթմիւ տիւ։ արթըգ
էնտիլէնտէ պուլուստուսու իլլին պիւր սէ-
պէպ Եօք տուր։

Իթթիֆազը միւսէլմանէ պիտի կտնա թաատիրաթ վուգուա կէլմէմի տիր: Եւլընը միւստէթի մէտիտէտէն պէրու մէվճուտ օլան պիր հալ տաւա գիւտտէ մէյաւան չըգըն տըր:

Թէսիհաթ տաւա պիր չօգ միւստէթ տէվամ իտէճէթ տիր: Սուլհ գօնկրէլէ-րինին պու պապտէ պիր թէնսիրի օլա-մազ: Անճազ Գուզլէի միւսէլմաննը մէվճուտիւթի տախի հէր թարաֆըն ամալը սուլհիւթէսին թէնյեիտ իլէմէսի լազը տըր: տէմի տիր: վէ Ալմանիա իլէ Ինկիլթէրա արասընտաքի մուսնէ-տէնէ թաւլիլի պահա ու մէգալ իլէտի-կի սըրաւա:

Շարգի Աֆրիգատաքի Ալմանիա միւս-թէմիլթէրա միւսթէմիլ-քեաթընտան օն տէֆա գիւտտէ ԳըՅ-մէթի տիր: սէօղլէրինի սէօղլէմիլ: վէ Եուսթիգուս տէվամ իլէ Ալմաս-Լօրէնտէ Բասթօրթ մուսմէլաթըն իլաւա պիր Բասթօր Գաաթ ատտ օլունմուշ իսէ տէ: պու պապտէ պաշա սուրէթլէ հարէ-քէթ իտիլմէզ իտի: Շարգ հուտուտու թէրաքէր գիւտաթ մաքստիլլէ Էճնէ-պի ամէլէնէ քիւլաւ իտիլմիլ տիր:

Ուսուրը ասքէրիւթիլլէ կէլմէնէ, չու-րասըն պէնան իտէրիմէի: Ալմանիա տէվլէթի հիշ պիր Գէման չիմտիքի Գա-տար միւսթէտիր Գօմանտաւարա մա-ւէթ օլմամը տըր:

Իլէրուտէ, պիր մուհարէպէ գուհուրի թաքտիրինտէ, թալէի հարա՝ Էն գիւտ-տէ Ալմանիա եալլէր օլաճաք տըր: Ալմանիա Էնալիսին կիւնտէն կիւնէ թէգաեիտ իթմէլտէ պուլունմասընա մէպի, մէմէթէթին պիր Գաթ տաւա թէնսիրի Էնապալը մուհաֆազաը Գըմ-նընտա Գուզլէի ասքէրիւթիլլէ թէն-սիրի նուֆուս նիսպէթինտէ թէտրիճէն թէգիւտի իլին, հիւթիւթիլլէ կէլմէնէ ԳըՅ մէվսիմիտէ Բէյալթիլլէ մէմիլ տըր: Էն միւսթէրաթ կիրիլմէսի մէմուլ տըր: Յորանա վէ Ըուսիա ասքէրիւթին հու-տուտալարտա թէնէմիլ իլէմէլտէ պու-լունտուղունա տայիր օլան շայեալարա կէլմէնէ, պու պապտէ Էնտիլէլէր միւ-նասիպէթիլլէ տիր: Գիրա Ալմանիա վէ Ալմսթրիա տէվլէթլէրի պու խուսուտա իճապ իտէն թէտարիքեաթը իքմալ իլէ-տիլլէրի կիպի, Գուզլէի ասքէրիւթիլլէ տախի Բուսիա տան գիւտտէ տիր:

Ըուսիանըն հուտուտ Գուրպիւնտէ պիր Գօլ օրտու պուլունտուրտուղու ըրվա-եթ օլունուտ: Ղաղէթալարըն պու տիրիլլէ ըրվաեթլէրի ամըսըզ օլտու-ղու կիպի, մուսմէլաթը թիւճճարիլլէրի սէթթէտար իթմէլտէն պաշա պիր Էնյէ տէ եարաեամազ:

Միւսթիլլէյ՝ տէվլէթլէրի իլէ ադտ օլունան թիւճարէթ մուհաթէլլէրինի՝ Գեկա-ին Զնճի հաթթասընտա մէմիլտէ թէպիլլէ իտիլլէնէկիլի իլալէի մէգալ իլ-լէմիլ տիր:

ԻԹԹԻՖԱԶԸ ՄԻՃՄՈՒԱՅԸ

Նոյ. 25 թարիլիլլէ Վիէննա տան Յիկարօ ղաղէթասընա աթիտէքի թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրիլմիլ տիր: Իթալիանըն, միւթթէֆիլլէրի Գարընընտա ադտ իթմիլ օլտուղու թէնհիւտաթը հազգընտա ղաեթթ մէվսուգ պիր մէնպատէն ալմը օլտուղու մալիւմաթը թարա-ֆընըզ իթա իտէրիմ:

Իթալիա՝ Ալմանիա իլէ եարաըղը մուսնէտէ մուհիպիւնէ, Յորանա իլէ Ալմանիա պէյնիւնտէ պիր մուհա-րէպէ գուհուրիտէ, Էվլէլա՝ տէր-

հալ ասքէրիլլէ հալը սէֆէրէ վազ իթմէթ, վէ իլէ իլարէթտէ մու-հարէպէնէ իլիլիլլէնէ հազըր օլ-մազ իլալլէ, Ալլէ տաղլարը հուտու-տու իլալլէրինտէ միւսթիլլէ մէրթէպէ սիւրաթլէ 200,000 քիլիլլէ պիր օր-տու ճէմ իլլէմէթ:

Սանիէն՝ Տօնանմասըն հալը սէ-ֆէրէ վազ իլէ, ճէգաթիլլէ սէվալիլլէ իլէ Գօրսիգատա իճրաթ մուսմէլէ-նէ թէնէպիլլէ, վէ այնի վազըր-տա Յորանանըն Աթլանթիկ սէվա-հիլլէնէ պիր տօնանմա կէօնտէրմէթ մէճպուրիլլէ իլին տէրիւհտէ իլլէ-միլ տիր:

Պիւլաքիս, Յորանա իլէ իթալիա արասընտա պիր մուհարէպէ գուհու-րինտէ, Ալմանիա՝ վազըթ կէլիլլէթ-սիլլէն Ալմաս-Լօրէնտէ, Պատ տուգալը-ղընտա վէ Բէն Էնալլէթինտէթի 8, 14 վէ 15 նումէրօլու օրտուլարը հալը սէֆէրէ վազ վէ վօթ տաղլարը հու-տուտու իլալլէրինտէ սէվա իթմէլլէ թէնհիւտ իթմիլ տիր:

Իթալիանըն Ալմսթրիա՝ Մաճարիս-թան Գարընընտաքի թէնհիւ-տաթը, օլ Գաաթ Գաթի վէ Բէսմի օլմաեթ, տէվլէթլէյնի միւսթիլլէյ-հիւտա պալլընա Շարգտա ալի իթաթը հարէքէթի իթիլլէմ իթ-մէյի միւսթէնհիւտ օլտուգլարըն-տան, իթիլաթլարը տաւա գիւտտէ սիւտալ տիր:

Անճազ Ագտէնիլլէ մուվաղէնէ-նին վէ Էրթաթթօլու օլունու աղըր սուրէթտէ տիւլարը թէնհիւտ օլ-մասը թաքտիրինտէ, մէգըրիլլէ իքի տէվլէթին պահէն պիրի պիրիլլէ մուսմէլլէթ իթմէլլէրի մէյուլթ տուր:

ԱԼՄԱՆԻԱՆԸ ՊՐՃՈՒ

Ալմանիանըն Բէյաթալ մէմիլի մաթլուպ օլան քեաթթէյի թալսի-սաթը Գաաթուլ իտէրսէ, տէվլէ-թին տիւեուըն ումուսիլլէսի 1689 միլիօն մարգա պալիլլէ օլաճալը քէյ-ֆիլլէթի՝ մէհաթիլլէ մալիլլէտէ զի-եաթէսիլլէ սէրմաեթլի պահա վէ միւթալլէ օլմաթտա տըր: 1876 եա Գաաթ Ալմանիա տէվլէթինի, Յորանա տան ալմը օլտուղու 5 միլ-եար ֆրանգ սաեթսիլլէտէ պօրճու պուլունմաճաթտա իտի: 1876 տան 86 եա Գաաթ պօրճու 449 միլիօն վէ անտէն 1891 Է Գաաթ օ միլ-տարըն 4 միլիլլէ չըգըն տըր:

ՁԻՆ ԱՂՎԱԼԻ

Տէյիլ Գրօնիլլէ ղաղէթասընա թիւնչիլլէտէն աթիլլէթի մալիւմաթ եաղըմը տըր:

Պիր սիւրիւ Էլիսաթ մուղիլլէ, (') նահիլլէսիլլէն ղըմալ թարաֆընա հիւճու՝ իթմիլ, վէ պիր թազըմ միւսէլլահ ֆըրգալար հէր թարաֆը տօլալարազ, կէլտիլլէրի եէրլէրի եաղմա վէ թալան իթմէլտէ պու-լունմուղար տըր: Պէլիլլէպալլարըն իտարէնանէսի իհրազ իտիլլէ, վէ Յաթօն վէ Լալի ըսթասիլլէրըն-տա 100 տէն գիւտտէ իրիսթիւտա Գաթլ օլունմուշ տուր:

Հիւթիլլէթի մահէլլիլլէտէն ալը-նան թէլլէկրաֆնամէլլէրտէ, պու-

թաատիրաթ վէ ճիւտաթ Մօն-կօլ Գուրսանլարընա իսնատ իտիլ-միլ տիր: Մահէլլի վազընա տա-քէր կէօնտէրիլլէ տիր:

Թէլլէթ իտիլլէն Էվրօթալլարըն միւստարը մէճմուրի հէնուզ մալիլլէ տէյիլ տիր:

Սօն վազըլարըն՝ Յորանըզ մի-սիօնալարընըն ղալլէթի մուղիլլէ-սի Նէթիլլէսի օլտուղու տա մէրվի տիր: Կէօեա պու միսիօնալարըն պալը հարաքեաթը, Էվրօթալլարըն՝ Ձիլիլլէ տալիլլէ իլլէրինէ միւստալլէ իթմէթ իսթէտիլլէրի կիպի ատտ իտիլլէրինտէն, եէրլիլլէր թահիլլէ օլունմուղար վէ մալիլլէմ օլան մէգա-լիլլէ ճիւթ իթմիլլէր իմիլ:

Իսթիպաալ ասաքիլլէ իսէ, տաի-մա Գարընըզլըզար իլալլէնա չալը-չըպ, պուլունտան իսթիլլէտէ իլէ եաղ-մալիլլէթտէ պուլունուտօլար իմիլ: Հալպու թի հիւ, քիլմէթ, Ձիլիլլէ, օրա-ճա մէյուլ մէնաթիլլէրի պուլունան Էճնէպիլլէրէ միւսալիլլէ պիր մէմի-քէթ օլաճալըն պէնան իտիլլէ, Էլիլլէր նիլլէմ ու ինթիլլէմ մուհա-ֆազա իտիլլէրի, իլլէթիլլէ իլլէթի-մալիլլէն Էնիւ քեաթիլլէն ալընըզ օլաճազ տըր:

ՃԱՐՈՆԻԱՏԱ ՁԻԼՁԻԼԷ

Ալիլլէն Ճաթօնիտա վուգուա կէլիլլէրի եաղընըմըզ ղէլլէլլէլլէրէ տալիլլէն թաֆիլլաթը ալիլլէ-նէ նէգարէն, եալընըզ Ալի վէ Թի-ֆիլ Էնալլէթլէրինտէ 1000 քիլիլլէ-լէթ վէ 40 պիլլէ քիլիլլէ Գաաթ մէճ-րուհ օլմուշ, 42,000 իսնէ եղըլ-մը վէ 200,000 նուֆուս մէսքէն-սիլ Գալմը տըր:

Էֆրէնի հուկտ. 28 տէ պալլամը օլան ղէլլէլլէ նոյ. 5 տէ իսթիլլէ պուլմուշ, վէ ագալլի 6000 սատէ. մէ գուհուրա կէլմիլ տիր:

1885 տէն պէրու Ճաթօնիտա պու տէրէնէ միւսիլլէ ֆէլաթթ ղուհուրա կէլմէլլէ տիր:

ԷՆՖԻԼԻԼԷՏԱ

Համպուրկ վէ ճիւլալարընտա Էնֆիլլէնցա իսաթալլը մուհիլլէ Էնտիլլէ պիր Գուրէթ քէսպ իթմէթ-տէ օլուպ, չըգան հաթթա 280 վէ-ֆիլաթ վուգու պուլմուշ տուր: Իսաթալլըզ Պրէմ շէհրիլլէ տալիլլէ եաղըմաթտա օլուպ, հէր կիւն բէթ չօգ վուգուաթ իսպէրիլլէ ալընմաթ-տա տըր: Պէրլիլլէ Բօղնանիտէ վէ Բրուսիա շարգիլլէ տալիլլէ Էնֆիլ-լէնցա իլլէթի շիտտէթլէ իճրաի հիւթմ իթմէլտէ տիր:

ԹԵԼԵԿՐԱՓ

Պէրլիլլէ, 29 նոյ.՝ Բէյաթալ մէմի-սիլլէ պիւտէնէ տայիր միւսթէրաթ ճէրէնան իլլէթիլլէ սըրաւա, Մ. Պէպլէ տիւն Թէնէրալ Գարբիլլէ թարաֆընտան վուգու պուլան իֆաաթա քեաթիլլէ իլլէթիլլէ իտէմէլլէլլէ պէնան, վէ թէսիլլէթըն լաեթաթիլլէ տէվամը միւ-քիլլէ օլաճալընը, վէ հիլլէ հարպտա պիր չօգ տէվլէթլէրին մուգաթիլլէ ֆէլ-գէլաթտէն տիւլար օլաճալարըն տէր-սիւտան իլլէմիլ տիր:

Թէնէրալ Գարբիլլէ՝ Տէքքէնէ ճէվապ վիրտիկ սըրաւա, ումուր Բօլիլլէ Գաաթա տայիր միւսթէրաթ կիրիլլէթտէն, վէ թալսիսաթը իսթիլլէ հազգընտա թաֆ-սիլաթ վիրմէթտէն կէրի տուրմիւշ տըր:

Մէմիլլէ մէպուսանտա Մ. Պօլիլլէ ումուրը րուհանիլլէ հազգընտաքի Բօ-լիլլէ Գաաթըն սէրան մէվգըրի մուպահա-սաեա վազը միւստալլէ օլաճալընը, վէ պաշա տէվլէթ վիւթէլալարընտան պիրի-նին ալիլլէն պու մէսլէնէ տալիլլէ օլան իֆաաթը տալիլլէ պու պապտէ տէլիլլէ քեաթիլլէ օլտուղունու վէ հիւթիլլէլլէ պաշա պիր տէվլէթին Բօմա մէսլէ. օլունտէն պահա իթմէլլէ մէյուտան վէր-մէմիլլէ իճապ իլլէթիլլէ պէնան իթ-միլ տիր: Մ. Նիլլէթթա՝ Մ. Պօլիլլէ տուսթ պիր տէվլէթլէ աթֆ օլունտան ի-ֆաաթընա Գարըն պէնանը մալիլլէ իտէրէթ, Էլիլլէ հալաթ պիլլէ իլլէ իս-մա մէսլէլլէ մէվճուտ տէյիլ տիր: տէ-միլ տիր:

Համպուրկ, 29.՝ Համպուրկէր Գօրէս-րօնտէնց ղաղէթաթը՝ Ալմանիանըն Բու-սիա իլլէ միւստալլէպաթը Գաաթիլլէ թիւն. ճարիլլէսիլլէ իտաթ իթմէթ թէնէպիլլէ սիւտէն պուլունտուղունա տայիր ալի-րէն Բուսիա ղաղէթալարըն ճանիլլէտէն նէլլ օլունտան հաթթաթիլլէ թէքքիլլէ իթ-միլ տիր:

Գօլօնը, 29.՝ Գօլօնի ղաղէթաթը-նըն իֆաաթիլլէ կէօրէ, Յորանա վիւ-թէլալարընտան պիր Գաթ՝ Բուսիա թարա-ֆընտան Մ. տը կիլլէրիլլէ Բարիլլէ կէօն-տէրիլլէսի, վէ միւսթիլլէյնի եալընըզ ըսթաթիլլէ օլունու մուհաֆազաթընտան պահա իթմէլլէ նէ սէպէպէ միւսթէնէ պուլունտուղունա վազըթ օլաճալընը պէնան իթմիլ տիր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Մուշ միւթէսարըթընը՝ Եօղլատ միւթէսարըթը սապըթը Հասան Խայրի Բաշա հազրէթլէրինէ թէֆիլլէ իտարէի Մալսուտէնին քէմիլը միւթէնհիւտիւ Աթլիլլէ Գարաճան-եան Էթ-Էն, թէնհիւտաթընը հիւտ-նի իլլէ իլլէմէսիլլէ մէպիլլէ Գաթիլլէ սընըթը սանիլլէ թէվճիլլէ:

Կիրիտ վիլաեթիլլէ միւսթիլլէրի ճօր-ճի Բաշա հազրէթլէրինին վալիտէ-սիլլէ 3 իւնիւր իլլէթպէտէն Եթֆա-գաթ նիլլէնը Հիւմաեթուու իհսան պուլունմուշ տուր:

Սատրապաթ, տալիլլէ վէ Էվգաթը նաղըլարը իլլէ մէմիլլէ իսաթ վիւ-թէլալար մէմուր ճէվաթթ Բաշալար հաթթաթը տիւն սապահ մապէլլի Հիւմաեթուու աղիլլէթլէ, պաղը ի-րաաթը սէնիլլէրի ալալ վէ թէլաթ-գը իթմիլլէր տիր:

Շիլլէպա Եթիլլէրի Գօմիլլէտէն, տիւն թիւճարէթ վէ նաֆիա նաղըրը Բաշա հազրէթլէրինին թահթը ըր-եաթէթլիլլէտէ պիլլէթիլլէ, մէգըրիլլէ սէրիլլէտէ Օսմանը չիւպէսիլլէն ղանը տէվլէթլէ մուվաթթը պիր սուրէթտէ թէնսիլլէ միւսթէրէ օլունմուշ տուր:

Աթիլլէ սէֆիլլէ Ալի Ղալիպ պէյ-էթ. հազրէթլէրինէ իմիլլէաթ նի-լանընըն ալթուլ վէ կիւմիլլէ մի-տալեալարը իհսան պուլունմուշ տուր:

Ասիլլէ սանճալընըն հէր թարա-ֆընտա ասալիլլէն հիւթթիլլէ օլ-

